

“KÖTÜ SENDİKA” YOK MUDUR?

Aydınlık Gazetesi, 4 Şubat 2013

Yıldırım Koç

Geçenlerde bir yazımda “en kötü sendika bile sendikasızlıktan iyidir” anlayışına karşı çıkmıştım. Bir okuyucu, “kötü sendika yoktur, kötü sendikacı vardır,” demiş.

Başka sorularla başlayayım.

Bazı kişilere göre, “kanunlar kötü değildir; uygulayıcılar kötüdür.”

Bu anlayışa katılır mısınız?

Sanırım hayır.

12 Eylül sonrasının kanunlarını hatırlayın.

Kanunlar sınıflardan ayrı değildir. Bir sınıf için iyi olan, karşı konumdaki sınıf için kötü olabilir.

Kıdem tazminatına tavan getiren kanun, işçiler için kötüdür, patronlar için iyidir.

Kıdem tazminatına tavan getiren kanun, uygulayıcı kim olursa olsun, işçiler için kötüdür.

Savaş kötü müdür, değil midir?

Kimin niçin savaştığına bağlı.

Eğer bir sömürgeci halkı bağımsızlık için savaşıyorsa, savaşın kurallarına uymak koşuluyla, bu iyi bir savaştır. Ulusal Kurtuluş Savaşımız iyidir; Yunanlıların Anadolu’ya saldırıları kötüdür.

Eğer işçi sınıfı, emperyalizme ve sermaye düzenine karşı savaşıyorsa, bu savaş bana göre iyidir; sermayedar sınıfa göre kötüdür.

Silah iyi midir, kötü mü?

Hangi amaçla kullanılacağına bağlı.

Emperyalistler veya taşeronları vatanınıza saldırıyorsa, silah iyidir.

Biri sizin canınıza, namusunuza, malınıza kastediyorsa, sizi koruyacak bir devlet gücü de yoksa, aklınız varsa bir yerden bir silah bulursunuz. O zaman silah iyidir.

Sendikanın da İyisi de Vardır, Kötüsü de

Sendika da böyle.

Uç bir örnek vereyim. “Faşist sendikacılık” diye bir anlayış var. “Tek ve mecburi sendikacılık” olarak özetlenebilir. Mussolini döneminde İtalya’da uygulanan buydu. Bu sendikaya “iyi” demek mümkün mü? Yöneticiler ne kadar iyi olursa olsun, buradaki sendikalar faşist devletin işçileri kontrol altında tutmak için oluşturduğu yapılarıdır.

Bir başka örnek. Papa XIII. Leo 15 Mayıs 1891 tarihinde Rerum Novarum (Yeni Şeyler) Tamimnamesini yayınladı. Metnin uzun adı, “Sermayenin ve Emeğin Hakları ve Görevleri” idi. Bu tamimnamenin ardından, işçileri kapitalist düzen içinde tutmayı amaçlayan hıristiyan sendikalar kuruldu. Bu sendikalar 1920 yılında da Uluslararası Hıristiyan Sendikalar Federasyonu’nu kurdular.

İran’da sendikalar var; ancak “İşçilerin Evi” adı verilen bu örgütler, İran devletinin işçileri kontrol altında tutmasının bir aracından başka birşey değil.

ABD’deki sendikalar iyi mi, kötü mü?

Emperyalist ülkelerdeki sendikaların çoğu ve ABD’de merkezi işçi örgütü olan AFL-CIO, emperyalizmin kraldan çok kralcı destekçisidir. Bu sendikalara ne diyeceğiz? Emperyalizmin saldırgan politikalarını destekleyen bu örgütler, saldırıya maruz kalan halklar açısından kötüdür. Ancak, emperyalist sömürü ABD işçi sınıfına yarar sağlamaktadır. Bu koşullarda ABD işçilerinin kısa vadeli çıkarları açısından bakıldığında, AFL-CIO iyi bir sendikadır.

Türkiye’deki Sendikalar Nasıl?

Türkiye’de de sendikalar var.

Bunların bir bölümü gerçekten “kötü sendika.” Bu sendikaların tüzükleri anti-demokratik. Hangi yönetici gelirse gelsin, bu tüzüğü uyguladığında ortaya çıkan sonuç değişmez. Sendika kötüdür.

Sendikaların bir bölümünün tüzüğünde bir sorun yok; ancak onların da yöneticileri bu örgütü kötü yönetiyor.

Türkiye’de genellikle sendikacılık hareketinin karmaşıklığı bilinmediğinde “kötü sendika yoktur; kötü sendikacı vardır”, “en kötü sendika, sendikasızlıktan iyidir” gibi anlayışlar savunulabiliyor.

Ben katılmıyorum. İyi sendika iyidir, kötü sendika kötüdür. İyi sendikacı iyidir, kötü sendikacı kötüdür.

Ancak başka çaresi yoksa, gerektiğinde kötü sendikada da, kötü sendikacıyla da çalışılır; işçilere ulaşmada bu olanaklardan yararlanır.